

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četr leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nova železnica pa slov. gorice.

V našem predzadnjem listu smo objavili vabilo, ki ga je izdal začasni odbor na velik shod v Št. Lenart v Slov. goricah.

Shod se je vršil dne 29. meseca junija v Št. Lenartu. Vabilo k shodu smo bili deli na prvo mestu v našem listu ter smo s tem dali na znanje, da smatramo tako železnico za imenitno podjetje, katero bi ne bilo, ko bi se izvršilo, samo za slov. gorice koristno, ampak poprek za slov. Štajer.

Lehko smo torej pričakovali, da se ga bodo naši poslanci in vsi rodoljubi živo poprijeli pa tudi, da bodo potrebitno storili, naj bi se slov. ljudstvo o njem do dobra podučilo. Za to bi jim „Slov. Gosp.“ rad prepustil prostora, da si ga nima preobilo na razpolaganje.

Kakor smo brali v nekem ultraliberalnem listu, obiskalo je uni shod obilno število, odličnih mož gospodov in kmetov, tudi izmed drž. in dež. poslancev jih je baje več pri njem bilo vpričo, toda žal, da oni list nima njih imen, omenja samo gg. Kukovca, Pauerja in Pfrimerja. Nam pa, čujte, ni nihče poslal le poročila o onem shodu, da-si ga je bil samo „Slov. Gosp.“ očitno naznanil. Ne vemo, komu bi ta greh opuščenja zapisali na rovaš.

Nam pa torej tudi ne ostane drugo, kakor da za naše bralce posnamemo poročilo, kakor ga ima ono liberalno glasilo. Po njem pa je Št. Lenartski župan, g. Anton Mravljak predlagal v jasni in prepričalni besedi, naj bi se nova železnica naredila iz Maribora čez Št. Lenart, sv. Trojico, Negovo in Št. Jurij v Ljutomer. Izplačala bi se ta črta pa, kajti slov. gorice bi 1,200.000 meterskih centov blaga na leto izvaževale. Veleposestnik g. Pauer ga je vprašal na to, kako da se pri shodu razgovarja o železnici, ki izhaja iz Maribora, saj se je poprej bilo le govorilo o železnici, ki bi se na žel. postaji Pesnica začela.

Odgovoril je g. Mravljak, da se izgodi to

za tega voljo, ker je Maribor osredje trgovine za slov. gorice in da jim kaže za to le taka železnica, ki se iztaka v južno železnico pri Mariboru. Advokat v Mariboru, g. dr. Lorber je temu pritrdil in može so se potlej soglasno izrekli za to železnico.

Hkrati so volili potlej tudi odbor iz 16 mož v to, naj dela priprave, da se vresniči ta železnična črta. V njem pa so tiste gg.: Ant. Mravljak predsednik, dr. Kornfeld, Karol Pfriemer, pl. Schmidt, Jože Steyer, Ivan Kukovec, dr. Wittermann, V. Steinbrenner, Peter Mesarec, Ferdo Golob, Fel. Ryzinsky, France Kreft, Jože Vaupotič, Karl Pečovnik, Jože Šiker pa Henrik grof D'Avernas.

Brž ko so se le-ti možje izvolili, pričeli so že tudi svoje delo ter so traciranje, t. j. premerjenje nove železnice izročili gosp. inženirju Nastu na Dunaju.

Toliko ve ono liberalno glasilo o shodu in njegovem sklepanju gledé nove železnice, o čije veliki koristi za slov. gorice nimamo droma. V odboru ima, kolikor sodimo iz imen, liberalna stranka večino, vendar pa upamo, da jim je v tej reči resnica in da jim ne hodi pri tem toliko za liberalne stvari, kolikor za resnične koristi vseh, torej tudi slov. prebivalcev po lepih slov. goricah.

Mi mu torej želimo sreče in obilo uspeha!

Državni poslanec pred svojimi volilci.

Državni in deželni poslanec gospod Miha Vošnjak je v nedeljo, dne 4. julija v čitalnici na Vranskem volilcem Vranskega sodnijskega okraja poročal o delovanju državnega in deželnega zbora v zadnjem zasedanju.

Zborovanja se je vdeležilo mnogobrojno število volilcev iz vseh občin tega okraja. Predsednik zboru je bil g. Franjo Prislan iz Braslovč, kot komisar vlade je bil navzoč gosp. Kolenc iz Celja.

Začetkom zborovanja zaklicalo se je tricratno „živio“ Njih veličanstvu presvitemu cesarju.

Na to poprime g. poslanec besedo ter v podrobnem, z dokazi utemeljenem govoru nariše delovanje svoje in delovanje naše stranke.

V deželnem zboru omenja, da imajo slovenski poslanci tam jako težavno stanje, ker liberalna večina navlašč in trdovratno kljubuje vsaki zahtevi Slovencev in ker se vsak predlog naših poslancev v tem zboru navadno s porogljivim posmehom zavrže.

Govornik omenja, da je liberalna večina sklenila, da se po šolah uči več nemščine nego slovenščine, da se na ta način izpodkaplje napredek našemu maternemu jeziku in se tako ustvarja tisti jezik, ki ni nemški in ne slovenski, temveč neka sodrga, s katero nihče po svetu ne more. Naši poslanci so zagovarjali ustanovitev slovenskih srednjih šol, ter poudarjali, da mora stati vse šolstvo na katoliški in na narodni podlagi, da se občine ne pritiskajo preveč s stroški za velika šolska poslopja, da naj se omeji prosta ženitev v korist kmečkega stanu, pa liberalci so se tem predlogom nasproti kako nestrпno obnašali, tako da mora poslancu skoraj preiti pogum do izjavljanja nasvetov, ki sodijo za slovensko ljudstvo.

Deželni preudarek za 1886 je iznašal $4\frac{1}{2}$ miljona, dohodki pa le 2 miljona 800 tisoč gold., primanjkljaj se pokriva z doklado 36 procentov od davka in s procenti na vino in pivo.

Napravila se bode nova postava o lovu divjačine in jedna peticija Vranskega okrajnega zastopa je prišla do posvetovanja ter bode ob prihodnjem zasedanju rešena.

Sklenilo se je, da dežela k stroškom okrajnih cest prve vrste doklada polovico in da nekaj tisoč doloži za napravo krajevnih železnic, ako se bodo gradile.

Pičlo malo so Slovenei dosegli sicer v tem zasedanju, ker liberalci so naše poslance le godrnjajo pripustili k besedi.

V državnem zbornu so se vršile letos marmikatere važne razprave. Govornik omenja, da mu je bila dana prilika v zvezi z ranjcem gosp. Božidar Raičem v državnem zboru naslikati politično stanje Štajarskih Slovencev. V prvi vrsti omenja, da je volilen red posebno za Slovence jako neugoden; nemški Foregger zastopa na priliko 5000 volilcev, poslanec Vošnjak pa 134.000.

Državni zbor šteje 353 poslancev, večina jih je, ki navadno z nami glasuje, ter je tudi vlada iz naše stranke sostavljena. Poslanci so razdeljeni v različne klube, med kojimi se po grobosti in neotesanosti najbolj odlikuje velikonemški (pruski?) klub. Državni stroški iznašajo 517 milijonov, dohodki 508 milijonov, primanjkljaj se pokrije z davki.

Naši poslanci so pravice našega naroda, ki plačuje davek po denarju in po krv, krepko zagovarjali, in poslanec g. Vošnjak omenja, da je v različnih govorih predlagal nasvete, da se v prvi vrsti zboljša stanje kmeta, ki je podlaga državi. Predlogi njegovi so sicer padli na rodovitna tla, pa čakati je treba, da se prvotne poizvedbe izvršijo. Govornik obljudbi, da mu bo skrb za blagostanje našega kmata tudi v prihodnjem zasedanju sveta dolžnost.

Nadalje razklađa g. govornik veliko razpravo zaradi carine na petrolej, katera je našim bralcem itak iz časnikov znana. Tudi omenja, da med 353 poslanci sedi v zboru le borno število treh štajarskih Slovencev, ki imajo dosti posla, da spravijo na dan želje svojih volilcev.

Živahno odobravanje zborovanja je kazalo, da zbrani volilci svojemu poslancu izrekajo polno zaupanje.

Gosp. Ivan Gabršek poprime besedo, ter opozori gosp. poslanca na izvrševanje gozdne postave ter omenja, da naj se takim kmetom, ki neobhodno potrebujejo paše za živino, brez katere ne morejo biti, pustijo pašni lazi, ki so že od prejšnjih časov napravljeni in ki v novih mapah niti niso kot zavodi zaznamovani, ker morajo sicer dotični kmetje popustiti svoje gospodarstvo, to je živinorejo ter iti po svetu — med knape.

Kmet je v nevarnosti zato, ker ga vse žuli, naj se toraj — tako pravi govornik — vsaj tam ne žuli, kjer je popolnoma odveč.

Nadalje omenja govornik, da od kmetijske družbe in tudi od drugih Graških oblastnih začasnih veliko doseči, naj g. poslanec priporoča, da se v Celju ali Mariboru napravi podružnica namestnije, deželnega odbora, kmetijske in obrtniške zbornice.

Slednjič vpraša govornik g. poslanca, kaj se čuje o novih šolskih nadzornikih, ki naj bodo možje čistih značajev, skrbeči za šolski napredek, za učiteljstvo, ne pa da se le duhovščini in našemu narodu rogojo.

Govor se je živo odobraval.

G. poslanec Vošnjak obljudbi vse storiti, kar je zbor izrekel ter še enkrat omeni, da je njegovo geslo: V s e z a v e r o, d o m, c e s a r j a. Koncem zборa se po nasvetu gospoda Gabršeka izreče g. poslancu enoglasno zaupanje in zahvala za požrtovalni trud.

Gospodarske stvari.

Kmet in sadjereja.

(Konec.)

Porezovanje sadnih dreves in njihovo trebljenje v poznejših letih je jedna poglavitnih skrbi kmeta sadjerejca. To delo obstojeva po-

glavito v tem, da se potrebijo in porežejo vse mladike, ki so celemu drevesu le bolj na poti, ko na korist

K takim vejam in mladikam pa spadajo prvič vse veje, ki se križajo, drugič veje, ki brez svitlobe in zraka drevesu noter v koš rastejo, tretjič vse pregoste veje, četrtrič stari les, ki je že nerodoviten postal po spodnjih vejah na drevesu. petič vse navzdol viseče veje in šestič vse suho lesovje in umirajoče mladike. To trebljenje se ima opravljati, ko se je prej razjasnjeno porezovanje končalo, sprva vsako leto, pozneje vsako 2–3 leta in se nadaljuje noter do 25. leta. Trebi se pa drevje pozno v jesen, ali po zimi, ali rano v spomladici.

Močnejše veje se morajo vedno tako odrezovati, da ne ostajajo krelji ali odrezki na deblu, tedaj trdno tik debla. Vse veče rane se zamažejo z drevesno mažo, ki obstaja iz jednega delaila, jednega dela kravjega blata in nekoliko lesnegog pepela, vse dobro med seboj pomešano.

Če je katero sadno drevo že zgodaj prav obilno rodilo, in če se mu začne poznavati, da manj popolnoma izraščen sad prinaša tako, da se more misliti, drevo se je v rodovitnosti pregnalo ali presililo, tudi nastane potreba drevo pomladiti. Pri nekaterih sadnih sortah posebno pri slivah se to more praviloma vsakih 10–12 let storiti. Pri pomlajevanju dreves se vse veje drevesu močno nazaj v les porežejo, ne škoduje, če se mu za četrtniko, celo za polovico veje nazaj porežejo. Gledati se mora pa pri tem delu, da je tam, kjer se veja prireže, nekaj mladik, katere potem soke zopet na se potezajo. Če je zemlja že opešana, mora se takim drevesom z obilnim gnojem pomagati.

Dalnja strežba sadunosnim drevesom obstaja v tem, da se gleda, da je njihova skorja vedno čista in snažna. Kjer suha skorja z drevesa sama ob sebi ne spada, tam jo je treba o deževju spomladzi z debla postregati. Protimahu, lišajem in mrčesju je najboljše sredstvo tanek lug iz lesnegog pepela. To sredstvo niti ne škodi drevesu, vendar pa vse zajedavce uničuje. Pri drevesih, ki na travnikih stojé, se mora okoli in okoli drevesa drn nekaj metrov na široko previdno izkopati, da more vlagabole do drevesnih korenin udirati. Po rodovitnih sadnih letinah je izlasti pri jablanah in slivah pognojitev treba. Zato je najboljše stanšana gnojnica ali pa tudi stanšana strnišnica in kri. Vsa tako gnojila se morajo okoli drevesa razliti in plitvo s prstijo pokriti.

Vsi ti navedeni nasveti so lahko umevni pa tudi ne težko izvedljivi in če se vse to storí, bodo sadna drevesa po deželi gotovo v kratkem vso drugo podobo dobila in dosti obilnejerodila.

Sejmovi. Dne 12. julija v Oplotnici, na Planini, v Rogacu in Šoštanju. Dne 13. julija v Ločah. Dne 15. julija pri sv. Rozaliji za Celjem in na Zdolah. Dne 16. jul. v Dobju pa pri sv. Barbari pri Oplotnici. Dne 17. jul. pri sv. Ani na Krembergu, na Muti, pri sv. Filipu v Konj. okraju.

Dopisi.

Z Gorice v Sav. dolini. (Rodoljub †). Britka izguba zadela je narodni trg Rečico v Savinjski dolini. Umrl je tam dne 19. junija po dolgej in mučnej bolezni, previden s svetimi zakramenti, France Majar, tamošnji obč. tajnik itd., zapustivši gospo vdovo in troje še nepreskrbljenih otročičev. Ni ga srca, ki bi ne žalovalo po dražem pokojniku. Kako ljubav in udanost da je on v življenju vžival od vseh prebivalcev občine, od celega okraja, dá od strani sosednjih okrajev, pričal je jasno njegov sijajen pogreb dne 20. junija popoldne. Kljubu jako neugodnemu vremenu, spremila je blagega pokojnika k večnemu počitku velika množica ljudstva potem različna društva kot: požarna bramba Rečiška, koje načelnik in ustanovitelj je bil rajni Majar, — požarna bramba Gornje graška, ter telovadno društvo „Sokol“. Obč. odbor Rečice, več društev in odlični zasebniki nakitili so krsto s prekrasnimi venci. Gornje graški pevci zapeli so nagrobnico kaj ganljivo. Gospod Jože Lipold, starosta „Savinjskega Sokola“, kot izboren govornik obče znan, govoril je z dovoljenjem čast. gosp. župnika jedrnato nagrobnico. Žalost nad tako britko izgubo bila je splošna; žaloval je in še žaluje celi trg, ter bližnja in dalnja okolica za svojim nepozabljenim dobrotnikom. Kar je bil on svojim občanom, to bodo še le spoznali sedaj, ko njegovo truplo krije hladen grob. Prijateljem svojim je nenadomestljiv. Ranjki je bil v obče delaven za prospeh mile nam materinščine. On je vpeljal slovensko uradovanje v občini, da na kratko rečem, bil je vsikdar vnet za sveto narodno stvar, ter je neumorno deloval, kjer je bilo potrebno pokazati se odločnega narodnjaka, ter podpiral je kljubu skromnemu prisluzku slovansko književnost. Zato ga bodo pa tudi hvaljeni občani in prijatelji v svojem srcu nosili, ter mu postavili krasen spominek, ki bode vreden ranjkega rodo- in domoljuba. Splošno sočutje, katero se očitno kaže med tužnimi občani in okoličani, bodi pa tudi nesrečni udovi in otročičem, ki so žalibog izgubili najboljšega očeta in rednika, ko bi ga najbolj potrebovali — v tolažbo. Pokojnik bil je veren kristijan, kar je pri vsakej priliki pokazal. Kako priljubljen je bil tudi častiti duhovščini, pokazalo se je o priliki pogreba, kajti spremili so pokojnika na zadnjej poti razun domačih dveh,

še štiri tuji gospodje. Bodи blagim gospodom na tem mestu presrčna hvala izrečena! Mi pa na grobu nam nepozabljivega dobrotnika in prijatelja našega kličemo: Z Bogom France! Na veselo snidenje nad zvezdami! Lahka Ti domača zemljica!

Od Donačke gore. (Stari župan. Liberalni krajni šolski načelnik.) Naš stari župan J. C. bi še rad bil na dalje za župana; ker pa ga nismo na novo izvolili, je stovarši na c. k. okr. glavarstvo pritožbo napravil, in zdaj uraduje naprej, toda kako? Kendar pride eksekutar je brž pripravljen vse storiti in davke z vso silo iztirjati. Dne 18. t. m. je pustil po dražbi prodati svojemu bratrancu Simonu Plavčaku kravo, katera je zdaj po slabici ceni vredna 60 fl., le za 20 fl. Krava je bila pred dnevi povrgla, tele je kmetu pustil, naj si ga redi brez mleka. Svoji sestri pustil je junca letnega po dražbi za štibro prodati ter ga je sam kupil za 10 fl. Cež en teden sestra denarje dobti, hoče si junca rešiti, pa ji ga ni dal, menda za to, ker je bil na pol zastonj. Kmalu potem pa je bilo tisti njegovi sestri meso in zabel ukradena, pa je djal: kaj meni za to? Sploh kendar je treba poleg eksekutarja iti, je kar pripravljen; kendar je pa treba iti poleg žandarjev tatov lovit, pa se skrije, in takega moža bi mi še na dalje za župana volili? Naj gre rakom žvižgat! Mi hočemo župana imeti, kateri bode skrbel v občini za red in mir, da bode zatožencem pravična spričevala dajal, skrbel, da se bodo ceste popravljale, da bode za pravično reč stal, kakor skala. — Dne 30. t. m. je imel tukajšnji šolski svet sejo zarad stavljenga nove zakotne šole, ker so pa odborniki dokazovali, da take postranske šole ne sodijo, in je najbolj pametno, da ima občina Donačka gora šolo v Rogacu, kakor nekdaj, se je šolski oče Jurij Bele hudo razvnel. Ker mu je eden odbornik prašanje stavljal, kdo bode pa njega kaznoval, ker hodi njegovo dekle slabo krščanski nauk v šolo poslušat, vrže pa se na gosp. katehet, katerega pri seji ni vpričo bilo, češ, da njegovo dekle, katero je dosedaj šolo zanemarjalo, več zna krščanskega nauka, kakor g. katehet; da hoče naše duhovne gospode iz Rogaca proč spraviti, da ne znajo procesije voditi, itd. Je-lite, da vam je to mož kakor navlašč za naše šole?

Izpred Brežic. (Konec.) Čisto drugače je pri okrajnih dokladah, te bi se pač lehko odpravile ali vsaj znižale. Vzemimo onega kmeta, ki plačuje 110 gld. prave dače, na njih pride okrajne doklade 35 gld. gotovo. Če ima toliko dače, ima tudi več uprežne živine in hlapcev, lehko bi dal sam cesto navoziti in grabne izkopati, kar ga ne bi 35 gld. stalo, ali ni tako resnica? To bo gotovo vsak pravi človek pritrdir. Da vam naznam, kam vse gredo okrajne

doklade, morajo si pisarno najeti, potem imajo cestninarje, da se tam lepo sprehajajo, imajo „sekreterja“ dobroplačanega, ta ima penzijo in še dobro plača od zastopa, pa ga je redko kdaj videti na cesti, in če že kedaj gre, gre pak svojim prijateljem, da tam vdrihajo po mešnikih in sploh po vsem, kar je slovenskega in ta „sekreter“ je (saj veste) pri nas dobrí Jakec. Potem je še načelnik in druge potrebštine. Dajejo tudi podporo ali štipendijo, toda le takim, kateri so po njihovem kopitu narejeni. Dajejo kaki občini nek znesek za nakup plemeniskih bikov, pa to s težko muko. Če je kje premiranje živine, dajo tudi iz okrajnih doklad nekaj za to, ali kdo jo dobó? Da ne vselej pravi, tega sem se prepričal pri zadnjem premiranju v Sevnici. Dobil je eden premijo od take kobile, katero je še bil le pred 4 meseci kupil. Ako potrebujejo lesa za kake mostove, že gre sekretar Jaka k svojemu znancu, da ga za-uj naprosi, zaračuni pa mu ta les le dobro drag. Da bi se pa naš okrajni zastop kaj zmislil tistih ubogih posestnikov, katerim je že trtna uš vinograđe uničila, tega pač ne, tega. Predragi čitatelji cenjenega lista, zdaj vidite, na koliko škodo da je okrajni zastop, in če pride ta dopis kateremu nasprotniku pred oči, on bo gotovo zopet rekel, da je to hujskanje, kakor navadno o tem listu rečejo. Tako je gospod načelnik tega zastopa rekel. Ko je bila volitva enega uda in sta prišla dva kmeta na volišče — pa je koj rekel: To sta že dva nasprotnika, ali je to prav? Zdaj se pa obrnem do vas, častiti gospodje državni in deželní poslanci, posebno našega volilnega okroga, skrbite, da se odpravi ta nepotrebni okrajni zastop, ali vsaj predružiči in delo v roke politične gospodske spravi, saj jih je pri glavarstvu dovolj za to opravilo; potem na dalje, ako je v vaši moči, skrbite nam takih g. uradnikov, da bodo znali govoriti, ne le kazati in kimat. Potem še skrbite, da nam vlada omisli take trsne sorte, katerim uš toliko ne škoduje, in da se od ugnobljenih vinogradov davek odpise.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Sem od nedelje biva svitli cesar v Ischl-u a cesarica s hčerjo v Gostinjskih toplicah. Kako dolgo da pa ostane ondi, ni znano. — Minister za uk in bogočastje, pl. Gautsch potuje po Českem ter si ogleduje tamošnje šole. To je vsekako dobro znamenje, iz poročil, kakor mu jih pošiljajo šolski uradi, ne more si pridobiti nepristrane sodbe in te je, če komu, njemu treba. — C. kr. namestnik v Brnu, grof Schönborn. voljen je v og Građišču soglasno v dež. zbor. Kakor vedó naši bralci, njegove volitve nemškatarska večina v njem ni bila hotela potrditi, češ, da se je le

s silo vršila. Sedaj pa so volilci sami razsodili ter pokazali, kdo da jim dela silo. — Dež, predsednik v Šleziji je postal grof Merveldt, nekaj časa sem dvorni svetnik v Gradcu, na njega mesto pa pride v Gradec grof Chorinsky iz Ljubljane. — Nemški poslanci sklicujó na Českem zdaj pa zdaj shode svojih volilcev ter jim pravijo, kako da stojé sedaj stvari. Mi menimo, da stori njih vsak najbolje, če trka pred volilci na svoja prsa, klicaje: mea culpa! Saj v drž. zboru ni njih nobeden kaj prida počel. — V Pragi je nemško delalsko društvo, a udje so v njem tudi dijaki in to ima lepo hišo z vrtom. V tem so sedaj postavili spominek cesarja Jožefa. Mi sicer ne vemo, čemu je društvo to storilo, pač pa odobrujemo uredbo ces. namestnije, vsled katere ne sme slovesno odkriti spominka. Nemira, rabuke bi bili radi, naj bi imeli uzroka, kakor vsled Ljubljanskih dogodkov, udrihati po Čehih. — V Gradcu so se zidarji skujali ter so zahtevali od stavbarjev, da se jim skrajša delo na 10 ur ali pa vzviša plačilo za 20 procentov. — V Celovcu je vlada razpustila dež. društvo učiteljev, češ, da ima pravila, ki so zoper postavo. Nam se zdi, da tiči uzrok drugje, v učiteljih, saj niso nikoli kaj marali za to društvo. — V Ljubljani je bil v ponedeljek zbor zastopnikov družbe sv. Cirila in Metoda. V stalnem odboru te družbe so možje iz vseh slovenskih pokrajin. Upamo, da bode delovanje družbe krepko in slovenskemu šolstvu na korist. — Na Ajševici pri Gorici učé se slov. otroci kar treh jezikov, slovenščine, nemščine pa italijanščine in uči jih vse to učitelj, ki ne zna slovenski. Ubogi otroci! — Okoli Trsta je bila lani ljudem toča sila škode naredila. Vsled tega so za nje pobirali in lepega denarja nabrali, toda mestni urad v Trstu, ki ga je imel v rokah, ni denarja razdelil. Za to celo leto ni bil našel časa, sedaj, ko ga je slov. odbornik, g. Nabergoj, nemilo dregnil, še le sedaj jame ga deliti med ljudi. Kaj pak drugače, saj gre tukaj za slov. in ne za laške prebivalce! — Kolera v Trstu se množi in prikazuje se že tudi na Reki. Od todi bežé ljudje višje na Hrvaško in Kranjsko. Da bi je sedaj le ne prinesli še kje tje seboj! — Hrvaška je dobila novo politično gosposko, enako našim okr. glavarstvom in sicer ima tacih gosposk osem. Če jih Hrvatje ne bodo bolj veseli, kakor mi naših, potem ne bo njih veselje veliko.

Vnanje države. V novi državi, Bolgarski zaseda sedaj nje prvi drž. zbor, „sobranje.“ V svojem odgovoru na knezov prestolni govor povdarja potrebo Ruske prijaznosti. Knezu to ne bo posebno ljubo, kajti on je nemškega rodu in prijaznuje se raji s Turki, kakor pa s slovanskimi Rusi. To ni čudo, saj se godi tako povsodi, kjer sta Nemec pa Slovan v kaki dotiki. — Turčija je še prej, kakor slej vsa v orožju,

to pa, ker slutti, da prežé na-njo od vseh strani volkovi, ki so lačni njenih dežel. — Srbski kralj Milan se že boji za svojo mlado krono. Pravijo, da se bliža čas, ko jo dene narod zetu črnogorskega kneza, Petru Karagjorgjeviću na glavo. Mi menimo, da še ta čas ni tako blizu. — Toliko je gotovo, da si Rusija ne da vzeti upliva na balkanskem otoku in vidi se ji, kako marljiva da je, naj še zmeša tam štrenje le bolj, kakor je že sama na sebi. — Nemški škofje imajo v prihodnjem mesecu velik shod v Fuldi. Sv. Oče poslali jim bodo neki lastno-ročno pismo o njem. — Denarja primanjkuje, kakor drugim državam, sedaj tudi Nemčiji. O onih petih miljardah, ki so jih jej bili Francozi plačali, tedaj ni več duha ne sluha. — Bavarsko ministerstvo stoji v nasprotju s konservativno večino v drž. zboru in pravi se, da odstopi ter da nastopi za njim neko uradno ministerstvo; čemu pa ne koj konservativno, nam ni jasno. — Kolikor se sodi po sedanjih volitvah v Veliki Britaniji, ne dobó Gladstone večine, prijazne njegovi uredbi gledé Irske samouprave. Mož že nosi to misel bojda celih 15 let ali kakor je sedaj podoba, ne postane mu še kmalu resnica. — Da-si ni več princev, toliko nevarnih republik, na francoski zemlji, republika še ne uživa zato nič več mirú, kakor poprej. Navdušenje za grofa Pariškega prikazuje se sedaj še bolj živo, pa tudi za princa Viktorja Napoleona ni malo. — Po južni Italiji razsaja sedaj hudó kolera, po gorenji pa nekolicu prijenjava, vsaj v Benetkah. Zadnjo nedeljo tam ni nihče umrl vsled nje, a zbolel je samo eden. — Vojska v Birmi ni srečna za angleške čete in one niso v stanu vzeti najmanje trdnjave.

Smešnica 27. Učitelj: „Mnogo stvari je tacih, katerih ne moremo seštevati. Recimo: Krava in konj. Njiju ne moremo seštevati, kajti nista niti dve kravi, niti dva konja. Kdo mi pa ve povedati kake reči, ki se dajo seštevati, da-si so različne?“ Jakec, sin veškega krčmarja: „Vino in voda, kajti liter vina pa liter vode dasta dva litra vina.“

Razne stvari.

(Za šolo.) Njih veličanstvo, svitli cesar so za popravilo šole v Kamnici 100 fl. iz lastne blagajnice darovali.

(Okrajni zastop.) V novem okrajnem zastopu bodo sedaj kot udi ti-le gg.: Tržan Ivan Kukovec, župnik Iv. Skuhala, notar Ant. Šlamberger, mešč. učitelj Ivan Kryl, posestniki: Andr. Mihalič, Anton Petovar, Martin Babič, Jože Rajh, Ignac Mohorič in Matija Slavič — vsi za veleposestvo; za kmečko skupino pa posestniki: Ivan Farkaš, Jože Slekovc, Jože

Kosi, Jože Šijanec, Matija Županec, Jože Novak, dr. Jože Lebar in tržana Ivan Vaupotič pa Jože Gomilšek; in iz skupine trgov so tržani v Ljutomeru: Ignacij Kornbichel, Andre Trstenjak, Ivan Grosskopf, Jože Novak, Ivan Schwarz, Jože Steyer in Adam Huber ter tržani v Veržeju: France Jurinec, France Gaberc in Anton Košar.

(Državno poslanstvo.) S smrtno g. Božidara Raiča je prazno mesto državnega in deželnega poslanca za Ptujsko volilno skupino. Liberalni listi bi kaj radi izvedeli, kdo da bo Raičev naslednik in so že mogoče in nemogoče može za to objavili svetu. Mi pa jim lehko zatrdimo, da „lové slepo miš“. Kar govoré o tem, to je zgola njih domisljija.

(Šolsko društvo.) V stalni odbor šolskega društva sv. Cirila in Metoda, ima posehmal tole lice: Č. g. profesor Toma Zupan je predsednik, odborniki pa so gg: notar Luka Svetec, dr. J. Vošnjak, advokat dr. Tavčar, mestjan Ivan Hribar, dr. R. Bleiweis pl. Trsteniški, ces. svetovalec J. Murnik, nadzornik J. Žumar, kaplan L. Žlogar, vikar J. Žičkar, kaplan Gregor Einspieler in mestni učitelj Ivan Močnik.

(Naše trsje pa Hercegovina.) Lani so bili nekaj trsov iz vinorejske šole pri Mariboru poslali v Hercegovino za poskušnjo. Kakor pa se sedaj poroča, obnaša se naše trsje ondi dobro in bodo si posehmal tam jeli narejati vinogradov.

(Požar.) Uni četrtek v jutro je zgorel v Skorbi mlin, ki so ga še le dodelivali. Pravi se, da ga je zlobna roka požgala.

(Domaca izgodovina.) V posesti mestnega zastopa v Mariboru je nekaj prav zanimivih starin. Bili so jih hoteli poslati v Gradec, da se postavijo v tamošnjem mureju. Sreča, da predlog ni obveljal ter ostanejo one reči v Mariboru. Maribor nima kaj pokazati tujcu in bilo bi umestno, da si napravi sam kak muzej. Da si skrajna ne more imeti veliko reči, po času dobó jih pa gotovo več. Ako bodo ljudje vedeli, komu da jih naj izročijo, radi mu jih bodo pripošljevali.

(Nesreča za nesrečo.) Južno Pohorje je letos prav nesrečno. Spomladi je bil hud mraz, na binkoštno nedeljo je prihrula s Pohorja prek Tinja toča, obnovila se je tista na Urhovo ter je zraven vinogradov še tudi poljske pridelke tam in po Prihovi jako poškodovala.

(C. kr. poštna hranilnica.) Na nekaterih nabiralnicah c. kr. poštne hranilnice, doslej že na Dobrni in v Poličanah, se z dnem 1. julija počenši izplačuje na knjižico do 15 fl., ne da bi bilo treba naznanjati tega poprej na Dunaj. Ostatи pa še more nekaj denarja v hranilnici.

(Pereči ogenj.) Sedaj po večih krajih zbolevajo svinje za „perečim ognjem“. Ako se svinji hitro ne pomaga, po njej je. Zdravilo za to bolezen je bojda precej zanesljivo — „homopatične kapljice za svinje“, izdeluje jih P. Birnbacher v Celovcu, pa se dobé menda tudi po štacunih.

(Na prodaj.) Lepo posestvo je v Celjski okolici na prodaj; posestvo je prav blizu mesta in pogojji prodaje so ugodni.

(Šulverein.) Veselica šulvereina v Gradeu ne da miru šulvereinovcem v Mariboru. Dne 1. ali 2. avgusta čejo torej tudi v Mariboru imeti enako veselico. Obljube za-njo so velike, pojedine, menažerija in na zadnje raket lji! No, to označuje dovolj, čemu da jim najstreže cela veselica — švindel bode, to pa na stroške drugih, preveč zaupljivih Nemcev.

(† Urša Zubukošek.) V duhovskih in neduhovskih krogih dobro znana Konjiška medičarica in premožna tržanka Urša Zubukošek je v nedeljo, 4. t. m. v 82. letu svoje dobe, po dolgotrajni, silno mučni bolezni, večkrat previdena s sv. zakramenti mirno v Gospodu za spala. Koliko spoštovanje da je ona vživala pri kmetih, kakor pri tržanh, pričal je njen sijajen pogreb v torek dne 5. t. m. zjutraj. Udeležilo se ga je 6 čč. gg. dukovnikov, krdelo Konjiških veterancev pod vodstvom njihovega g. stotnika, oddelek tamošnje prostovoljne požarne straže in mnogobrojno občinstvo. S svojimi dobrimi deli zagotovila si je v Konjicah stalen spomin. Naj v miru počiva!

(Toča) razsajala je, kakor se nam piše, pretečeno nedeljo proti večeru okoli Konjic, posebno hudo pa po Prihovi in Tinjah. Čuje se tudi, da je kos Črešnjiške, Drameljske in Šent Jurske fare zadela. Slovite Prihovske črnine: „Vinarjevca“ letos ni več upati. Bog pomagaj! Kaj bode ubogi kmet počel!

(Duhovske spremembe.) Č. g. dekan Karol Gajšek je odložil svojo prezentacijo na dek. župnijo v Škalah. Č. g. Andrej Lorenčič, kaplan na Hajdinu, stopi v stalni pokoj.

Loterijne stevilke:

V Trstu 3. julija 1886:	42, 89, 73, 44, 82
V Lincu	31, 63, 48, 65, 85
" "	Prihodnje srečkanje 10. julija 1886

Št. 804.

Učiteljska služba.

Na v štirirazrednico razširjeni ljudski šoli na Hajdinu se s početkom zimskega tečaja 1886 umešča učiteljsko mesto z dohodki po IV. plačilnem razredu stalno ali tudi začasno.

Prosilci in prosilke, nemškega in slovenskega podučevanja zmožni, naj svoje prošnje do 25. julija t. l. pri krajnem šolskem svetu na Hajdinu vložijo.

Okraini šolski svet v Ptiji, 12. junija 1886.
Predsednik: Premerstein.

Zapisnik

prostovoljnih darov za popravljanje stolne cerkve v Mariboru vplačanih pri podpisanim stolnem župnijskem uradu:

1. Dar Njih veličanstva presvtl. cesarja	fl. 1000.—
2. Po gospodičini Trezi Pöschl-ovi za pokojno teto, sebe in Marjetu Lindner	450.—
3. Nabira v Koroški ulici in deloma tudi v Koroškem predmestju	193.—
4. K temu po g. F. Schmidlu	13.—
5. Velečastito oskrbništvo menihov sv. Pavla	100.—
6. Po velč. g. guardijanu O.-frančiškanov	100.—
7. 2 neimenovan po velč. stoln. župniku	200.—
8. Neimenovan po č. g. stoln. vikarju	140.—
9.	100.—
10. J. M.	5.—
11. J. G.	10.—
12. J. D.	25.—
13. G. Lorber Jozefa	2.—
14. Neimenovan	5.—
15. G. Franciska Wölfling	25.—
16. Neim.	20.—
17. G. Franc Bindlechner	50.—
18. G. Miklavž Györek	50.—
19. Po č. g. stoln. vikarju M. P.	2.—
20. " " " " A. P.	5.—
21. " " " " neim.	3.—
22. Simon Nudl, zidar	2.—
23. Jakob Zergun	5.—
24. gpč. Franciska Wölfling	26.—
25. Neim.	1.—
26. G. Jožefu Beitl	5.—
27. Marija in Ivana Huber	50.—
28. Župnija sv. Martinu pri Vurbergu	20.—
29. Helena in Katarina J.	20.—
30. Č. g. Ant. Družovič	6.—
31. Neimenovan po g. st. vikarji	10.—
32.	10.—
33. Gospa Julijana Haleker	5.—
34. " Lipka	5.—
35. J. P.	4.—
36. Župnija Selniška	8.—
37. Po č. g. st. vikarju	5.—
38.	5.—
39. Župnija v Kamnici	5.—
40. Izan Visočnik	2.—
41. N. Baron in neimenovan	2.—
42. Gospa Tereza Stančič	2.—
43. Dekla pri g. Lešniku	1.—
44. Julij Hrastnik v Studencih	1.—
45. Neimenovan	1.—
46. Ana Karlin	1.—
47. Neimenovan	2.—
48. Gosp. Gorinšek	3.—
49. Neimenovan	3.—
50. Darovanje 6. jan..	92.—
51. " 2. febr.	27.77½
52. " 20. marca	27.43
53. " 3. junija	52.40
54. v darišniku	1.—
55. G. višji konduktor Weyer	3.—

Vkup: fl. 2911.53½

Za te blage darove izreče se prisrčna zahvala.

Stolni in mestni farni urad v Mariboru,
dne 6. julija 1886.

K. Kanduth,
stolni župnik.

Št. 11.545.

Oklic!

Od c. kr. okrajnega sodišča v Ptuji se nazznanja v zapuščini umrlega gosp. Božidara Raiča, bivšega župnika pri sv. Barbari v Halozah, dovoljuje se vsled tos. zapisnikov od 17. in 26. junija t. l. popisnih in na 1808 gold. 89 kr. cenjenih premakljivosti in sicer: pohištva, zrnja, zabeli, vsega poljedelskega orodja, 18 svinj, posebno lepe živine, kakor: en par konjev, treh telic, 5 parov do 2½ let starih juncev, pet krav, en par velikih debelih juncev, gnoja, mnogo praznih sodov, raznovrstnih namiznih reči i. t. d. — ter se v ta namen določi dan na

10. julija 1886

dopoldne ob 8. uri pri sv. Barbari v Halozah s tem pristavkom, da se oddajo te zapuščinske premakljivosti največ ponujajočemu le za ali nad sodno cenitev in proti gotovemu plačilu. —

C. kr. okrajno sodišče v Ptuju,
dne 30. junija 1886.

Naznanilo.

Podpisana uljudno slavn. občinstvu nazznanata, da sta trgovino gospoda Sadnika v Kartinovi hiši s 1. julijem t. l. prevzela in si najboljšega blaga pridobila.

Imata različno blago za obleke, kakor tudi špecerijske reči.

Obetajoč, da bodeta slavn. občinstvu vedno postregla z dobrim blagom, se priporočata za mnoga naročila.

S spoštovanjem

Stainko in Starkel.
trgovca.

1-2

Cerkveno predstojništvo izreka vsej častiti p. a. dnhovščini, učiteljem, domačim in sosednjim župljanom srčno zahvalo za obilno udeležbo pri pogrebu vlč. gospoda

Franca Repa,

knezošk. duh. svetovalca in župnika

ter prosi, da ohranijo pok. gospoda v pobožnem spominu.

Pri sv. Jakobu v slov. gor. dne 26. jun. 1886.

Jakob Marzidovšek,
provizor.

2-3 Hiša v Vuženici.

C. kr. sodnija v Marenbergu bode prodaja

dne 23. julija t. l.

v Marenbergu na prostovoljno prošnjo g. Maksa Moriča, trgovca v Mariboru, posestvo njegovo, poprej Ciaho vo vl. št. 32 občine Vuženiške.

Navedeno posestvo obseže čedno hišo in nekaj vrta, ter je pripravno selišče za vsako obrtnijo. Oklicano bode za 3500 fl. in varščine bo treba položiti 10%. Natančneje se zvedo pogoji ali pri c. kr. okr. sodniji v Marenbergu, ali pri g. dr. Janku Serneku v Mariboru.

Prestavljenje štacune.

Dozvolim si častitemu občinstvu naznati, da bode moja prodajalnica dragega kamna, zlatega in srebrnega blaga od 1. julija v mojem hramu kolodvorske ulice (Bahnhofgasse) štv. 161 tik moje prodajalnice ur. Pri tej priliki izrekam vsem p. n. kupcem svojo srčno zahvalo za meni dosedaj skazano zupanje ter prosim, da me tudi v novi prodajalnici počastite.

Ob enem Vas tudi opozorim na mojo veliko zalogo **najnowejšega zlatega in srebrnega blaga, žepnih ur, parižkih in amerikanskih budilnih ur, ur z majatnikom**, za cerkev in komtoir.

Z zagotovilom najboljše postrežbe prosim za obilen obisk.

S spoštovanjem

2-2 C. Almoslechner.

Naznanilo trgovine za žganje.

Usojam se uljudno naznanjati, da začнем s **1. dnem julija t. l. v Bračkovi hiši štv. 126 na trgu sv. Florijana v Ptiju novo trgovino za žganje** in da prodajam tam samo **pravo žganje** iz lastne, novopostavljeni žganjarije, kakor slivovko, droženo, topinsko itd. v raznih sortah in po najnižji ceni.

Za dobro in pošteno postrežbo garantiram in prosim blagovoljno me obiskovati.

2-6 Ign. Rozman.

2-3 Vinograd na prodaj

iz proste roke, ki leži sredi ljutomerskih goric in meri 2 orala, pod najboljšimi pogoji. — Več se izvē pri uredništvu „Slov. Gospodarja“.

Cerkveno-književna novost!

V Katoliški tiskarni je ravno izšla knjiga:

ZBORNIK cerkvenih govorov

na slavo

SS. Cirilu in Metodu.

Zbral in na svetlo dal

Anton Žlogar,

kapelan pri mestni fari sv. Jakopa v Ljubljani.

Z dovoljenjem v. č. knezoškofijstva Ljubljanskega.

Čisti dohodek je namenjen družbi ss. Cirila in Metoda.

V Ljubljani.

Založil izdatelj. — Tisek „Katoliške tiskarne.“

Vel. 8° 16 pol na krasnem papirju.

Cena 1 gld. 60 kr. in 10 kr. za poštnino.

Dobiva se

2-3

pri izdatelju in v „Katoliški bukvarni“.

Knjiga se je več č. gg. poslala na ogled; ako se kdo ne zmatra naročnikom, naj blagovoljno zapise „retour“.

Najboljše žganje se dobiva v žganjariji

Rajmunda Wieserja

v Hočah pri Mariboru

kakor:

Tropinska žganjica gld. 18—25

Drožena " " " 20—40

Slivovka " " " 22—40

Rostopšin " " " 20—24

Višnjevec " " " 20—24

Brinjevec " " " 22—26

Grenki " " " 20—24

Velika zaloga starih in novih štajerskih slivovk, pravega starega droženega in tropinskega žganja.

Če se vzame 1 hektoliter, se dobi zeleno blago na vse železne postaje — prosto.

5—10

